

SCHOOLPLAN 2011-2015

NB: INDELING MET BESTUURSBELEID

Obs De Dobbelsteen
Philomenahof 29
4631 NM Hoogerheide
Tel.: 0164-660706
info@obs-dedobbelsteen.nl
www.obs-dedobbelsteen.nl

Indeling Schoolplan 2011-2015

Inleiding	Pagina
1. Uitgangspunten van het bestuur	6
1.1 Inleiding	6
1.2 De missie	6
1.3 De visie	6
1.4 Strategische keuzes	6
2 De opdracht van onze school	8
2.1 Inleiding	8
2.2 Onze missie	8
2.3 Onze visie	9
2.4 Interne en externe analyse	10
2.5 Strategische keuzes en missie en visie	11
2.6 Consequenties voor de meerjarenplanning	12
3 Onderwijskundige vormgeving	13
3.1 Inleiding	13
3.2 Wettelijke opdracht van het onderwijs	13
3.2.1. Ononderbroken ontwikkeling	13
3.2.2. Brede ontwikkeling	13
3.2.3. Multiculturele samenleving	14
3.3 Kerndoelen	14
3.4 Kinderen die extra zorg behoeven	21
3.5 Leerlinggebonden financiering	21
3.6 Onderwijs aan langdurig zieke kinderen	21
3.7 Consequenties voor de meerjarenplanning	22
4 Personeelsbeleid	23
4.1 Inleiding	23
4.2 Personeelsbeleid in samenhang met onderwijskundig beleid	23
4.3 Consequenties voor de meerjarenplanning	24
5 Kwaliteitszorg	25
5.1 Inleiding	25
5.2 Voorwaarden voor onze kwaliteitszorg	25
5.3 De inrichting van onze kwaliteitszorg	25
5.4 Consequenties voor de meerjarenplanning	26
6 Meerjarenplanning	27
6.1 Inleiding	27
6.2 Veranderingsonderwerpen en resultaten	27
6.3 Overzicht veranderingsgebieden in de schoolplanperiode 2007 - 2011	29
6.4 Sponsoring	33

Inleiding

Doel schoolplan

Dit schoolplan is het beleidsdocument, waarin we aangeven welke keuzen we voor de schoolplanperiode 2011-2015 op obs De Dobbelsteen hebben gemaakt.

Het is opgesteld binnen de kaders van het strategisch beleidsplan van ons bestuur. Dit beleid is kort samengevat in hoofdstuk 1. Op basis daarvan zijn de specifieke doelen voor onze school bepaald, rekening houdend met de huidige stand van zaken van het onderwijs en de omgevingsfactoren, die van invloed zijn op het functioneren van onze school.

Het schoolplan geeft aan bestuur, team en ouders duidelijkheid over wat we willen bereiken met het onderwijs op onze school en hoe we dat in de praktijk vorm zullen geven.

Samenhang in het schoolplan

Dit plan bestaat uit verschillende onderdelen. Het spreekt voor zich dat die een grote mate van samenhang vertonen.

Op basis van het strategisch beleid van het bestuur formuleren wij in hoofdstuk 2 de missie en visie van onze school. Om samenhang te waarborgen en ons niet te verliezen in details hebben we daaruit voortvloeiend een beperkt aantal strategische keuzes gemaakt.

Het personeelsbeleid op onze school heeft direct verband met het onderwijskundig beleid. In het integraal personeelsbeleidsplan wordt dit beleid uitvoerig beschreven. In dit verband geven we in hoofdstuk 4 aan welke personele consequenties verbonden zijn aan de plannen voor de periode 2011-2015.

Ontwikkelen en bewaken van de in dit plan beschreven kwaliteit van het onderwijs is een belangrijke opdracht van de school. In het betreffende hoofdstuk 5 beschrijven we een cyclische werkwijze om dit te realiseren.

Alle geplande veranderingen worden kort samengevat in hoofdstuk 6: de meerjarenplanning.

Deze meerjarenplanning en de ontwikkelingen in de loop van de tijd, zijn richtinggevend voor gedetailleerde actieplannen, die jaarlijks opgesteld worden. Uitvoering vindt plaats nadat het bestuur het plan geaccordeerd heeft.

Totstandkoming

Ter voorbereiding op het opstellen van dit schoolplan zijn gegevens verzameld, die duidelijk maakten welke positie de school aan het eind van de vorige schoolplanperiode innam op de verschillende beleidsterreinen. Daarbij is gebruik gemaakt van de volgende gegevens:

- De evaluatie van het schoolplan van de school, dat is opgesteld in 2007.
- Inspectierapporten dd. 7 oktober 2010 , 16 maart 2011 en 19 september 2011.
- Tevredenheidmetingen van ouders, leerlingen en medewerkers september 2010.
- De evaluaties van het algemene Plan van Aanpak, alsmede van de specifieke plannen van aanpak, die sinds januari 2011 opgesteld zijn en uitgevoerd werden/worden.
- De evaluatie van de rekenpilot 2009-2011.
- Risicoanalyse o.l.v. RPCZ

Bij het opstellen van de hoofdstukken 2 en 6 (september en oktober 2011) zal de (SWOT)analyse van genoemde gegevens, afgezet worden tegen de geformuleerde missie en visie. Dat zal dan

resulteren in een aantal strategische keuzes, die naar het oordeel van het team noodzakelijk zijn om de beoogde doelen te bereiken.

Het schoolteam stelt zich onder leiding van de directie verantwoordelijk voor de uitvoering van dit schoolplan in de komende vier jaar.

Het bevoegd gezag stelt zich door middel van de akkoordverklaring verantwoordelijk voor het ondersteunen en bewaken van hetgeen in het schoolplan is beschreven.

Het bevoegd gezag stelt zich garant voor het gericht inzetten van middelen voor het ondersteunen van dit schoolplan.

De directie stelt het schoolbestuur (half)jaarlijks op de hoogte van de bereikte doelen door middel van een managementrapportage.

Samenhang met andere documenten

De schoolgidsen in de periode 2011-2015 worden samengesteld op basis van de inhoud van het schoolplan.

In dit schoolplan verwijzen we naar de volgende documenten, die aanwezig zijn op onze school:

- kwaliteitshandboek KIK-digitaal
- integraal personeelsbeleidsplan
- schoolgids
- zorgplan Federatie Zorgbreedte
- algemeen Plan van Aanpak, alsmede specifieke Plannen van Aanpak voor Estafette lezen, rekenen, pedagogisch klimaat, eindtoets CITO, entreetoetsen CITO.
- strategisch beleidsplan Stichting SOM
- protocol Pedagogisch Klimaat

Vaststelling

Het schoolplan is vastgesteld in de vergadering van het schoolteam d.d.

..... directeur

De MR heeft instemming verleend met het schoolplan d.d.

..... voorzitter van de MR.

Het schoolplan is vastgesteld door het bestuur van de school d.d.

..... voorzitter van het bestuur van de

1. Uitgangspunten van het bestuur

1.1 Inleiding

Ter voorbereiding op de schoolplanperiode 2011-2015 heeft het bestuur volgens een vooraf vastgesteld traject de strategische keuzes op bestuursniveau bepaald voor de komende schoolplanperiode. Deze keuzes zijn kader stellend voor de op te stellen schoolplannen van de afzonderlijke scholen. Toch dienen ze voldoende ruimte te geven om als school eigen specifieke invullingen te geven, afgestemd op bijzondere omstandigheden of op vormgeving van een specifiek concept. Alvorens het strategisch beleid definitief vast te stellen, is hierover uitvoerig overlegd met het directieberaad en hebben teams de gelegenheid gekregen adviezen uit te brengen. De GMR heeft instemming verleend aan dit strategisch beleidsplan voor de periode 2011-2015.

Hetgeen hierna volgt zijn de essenties van het geformuleerde beleid vastgelegd in het Bestuurs Ondernemings Plan 2011 - 2014

1.2 Missie

De identiteit van SOM vindt haar oorsprong in de hieronder genoemde kernwaarden. Deze geven richting aan onze keuzes en handelingen en geven antwoord op de vraag hoe SOM zich in de toekomst wenst te ontwikkelen en te gedragen. Dit alles conform de missie van SOM: SAMEN ONDERWIJS MAKEN.

- Openbaar onderwijs staat open voor iedereen met respect voor ieders culturele en/of levensbeschouwelijke achtergrond.
- Saamhorigheid is uitgangspunt van handelen.
- Openheid is er naar alle in- en externe participanten over bedrijfsvoering en schoolprestaties.
- Integriteit houdt onder meer in, dat iedereen binnen de organisatie van SOM gemaakte afspraken nakomt.
- Pluriformiteit binnen SOM kenmerkt zich door eenheid in verscheidenheid. De scholen behouden en ontwikkelen hun eigen profiel binnen de SOM-kaders, afgestemd op het eigen werkgebied.
- Kwaliteit van het onderwijs verzorgd door SOM wordt bepaald door de deskundigheid van personeel, organisatie en infrastructuur.

1.3 Visie

- De stichting Samen Onderwijs Maken (SOM) heeft voor kinderen van 4 tot en met 12 jaar in haar verzorgingsgebied een school, waarop met behulp van moderne middelen wordt gewerkt aan zijn of haar cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling.
- Stichting SOM streeft in al haar activiteiten naar een goede mate van zelfstandigheid en creativiteit van alle aan haar toevertrouwde kinderen.
- Het stichten en in stand houden van openbare basisscholen in haar verzorgingsgebied.
- Het handhaven van het aanbod van openbaar onderwijs in alle betrokken gemeenten.
- Het handhaven van een solide financieel fundament onder de stichting om de gestelde doelen te kunnen realiseren.
- Het tot stand brengen van samenwerkingsvormen die het de Stichting mogelijk maakt haar positie te versterken.
- Het leveren van een bijdrage aan het lokaal onderwijsbeleid in haar verzorgingsgebied.
- Het stimuleren van sportieve en culturele activiteiten voor alle kinderen.

1.4 Strategische keuzes

Goed onderwijs, onze speerpunten

Stichting SOM heeft als doel om de scholen onder haar bestuur door onderlinge samenwerking op gebied van organisatie en onderwijs inhoud te versterken. De kwaliteit van het onderwijs voor leerlingen moet op een hoogstaand niveau zijn, dat zijn we verplicht aan onze omgeving als maatschappelijk instituut. Kinderen moeten met plezier naar school kunnen gaan.

Ons streven is dan ook om kinderen op een passende wijze onderwijs te geven, kinderen die extra zorg nodig hebben krijgen dat met structuur en op maat. De talenten die ieder kind heeft dienen optimaal ondersteund te worden; samenwerking met kinderopvang en andere organisaties is dan ook een speerpunt voor Stichting SOM. Dit geheel willen we ontwikkelen op gebied van cognitieve ontwikkeling en op sociaal emotioneel vlak.

Besturingsfilosofie

De besturingsfilosofie bestaat o.a. uit het aanreiken van kaders waar binnen scholen met integrale verantwoordelijkheid kunnen opereren. Samen met de scholen de verantwoordelijkheid voor leerling resultaten vorm geven, directies betrekken bij het maken en uitvoeren van beleid en elkaar aanspreken op resultaten en prestaties, is de kern van Stichting SOM .

Opbrengstgericht werken

De manier waarop wij als Stichting SOM het onderwijs vorm willen geven is ook gebaseerd op meten en weten. Vergelijken en bijstellen, evalueren en planmatig handelen zijn kernwaarden. Met opbrengstgericht werken bij rekenen, taal en andere gebieden, rekening houdend met de mogelijkheden van scholen en de beginsituatie wordt zodoende vorm gegeven.

Stichting SOM bepaalt samen met de directies en hun teams welke doelen en normen gehanteerd worden. Hiervoor worden data verzameld en geanalyseerd. Resultaatgerichte gesprekken en ondersteuning vanuit het bestuur op personeel, financieel en materieel vlak zijn hiervoor ingericht.

De scholen van de Stichting SOM werken aan een opbrengstgerichte cultuur, directiekoppels van scholen en school overstijgende expertise zijn voorbeelden hiervan. Maar ook mobiliteit van directies en leerkrachten, kennisdeling en school organisatieontwikkeling is op gezamenlijke basis. Deze cultuur van samenhang, opbrengstgericht werken, professionele houding, is onze basis.

Kwaliteitsbewaking

Stichting SOM bewaakt ook de kwaliteit door vroege signalering, verantwoording van resultaten naar ouders en verzorgers, inspectie en vervolgonderwijs.

Wij willen als Stichting SOM systematisch en doelgericht werken aan het maximaliseren van prestaties!

Door ons kwaliteitssysteem richten we ons op:

- pedagogisch handelen
- didactisch handelen
- zorg en begeleiding, talent ontwikkelen
- resultaten openbaar onderwijs duidelijk positioneren
- integratie met kinderopvang en samenwerking met aanverwante organisaties zoals muziek-school, theater en verenigingen voor sport en beweging.

De organisatie

De organisatie is dan ook als zodanig ingericht:

Professioneel bestuursbureau, integraal verantwoordelijke directies van scholen, school overstijgende directiekoppels en specialismen, een projectmatige manier van werken met taak- en budgetverantwoordelijkheid. Het bestuur bureau heeft ook een aantal taken uitbesteed: salarisadministratie en onderhoud gebouwen. Indien nodig huren we expertise in van buitenaf maar eerst wordt altijd intern naar mogelijkheden en oplossingen gezocht.

2. De opdracht van onze school

2.1. Inleiding

Dit hoofdstuk is uitgangspunt voor ons werk in de komende schoolplanperiode. We verantwoorden hier vanuit welke opvattingen het onderwijs verzorgd wordt. Deze opvattingen zijn gebaseerd op de persoonlijke visies van de leerkrachten verbonden aan de school. En op basis van conclusies, die we als schoolteam hebben getrokken uit de verzamelde gegevens, de informatie over nieuwe en te verwachten ontwikkelingen. Dit alles binnen de kaders van het door het bestuur vastgesteld strategisch beleid (zie hoofdstuk 1)

Daarnaast is een interne en externe analyse uitgevoerd met betrekking tot het onderwijs op onze school. Dat heeft geresulteerd in een aantal sterke en zwakke kanten van onze organisatie en kansen en bedreigingen in de nabije toekomst. Dit overzicht is gebruikt om de juiste strategische keuzes te maken voor de toekomst.

2.2. Onze missie

Onze school is een openbare school en staat midden in de gemeenschap. Wij dragen actief bij aan de interactie tussen het opgroeiende kind en zijn of haar directe maatschappelijke leefomgeving. Opvoeden tot zelfstandigheid en verantwoordelijkheid zijn hierbij kernpunten.

Elk kind is uniek en heeft eigen mogelijkheden en talenten. De leeromgeving, de organisatie van het onderwijs en de inzet van het personeel zijn middelen om kinderen het maximaal mogelijke aan kennis en vaardigheden leren.

Op momenten dat er aanleiding is om onze leerlingen te informeren over levensbeschouwelijke opvattingen, stellen wij dit aan de orde. Daarmee willen we begrip en respect voor elkaar bevorderen.

Kort en krachtig samengevat is onze missie:

Het kin**D** centraal
in een op**E**n sfeer

uitdagen**D**
Openbaar
Betrokken
Brede school
z**E**lfstandigheid
ta**L**enten
ru**S**t
regelmaa**T**
r**E**spect
r**E**sultaat
samen**N** !!

2.3. Onze visie

In onze visie geven we aan hoe we de missie realiseren door de vormgeving van ons onderwijs. De beschreven uitgangspunten beschouwen we als kwaliteitscriteria waaraan we ons onderwijs in de komende periode willen toetsen.

Visie op opbrengsten van het onderwijs

Een positief schoolklimaat waarin kinderen zich veilig voelen en gewaardeerd, is voorwaardelijk voor leren en ontwikkelen. Goede onderlinge contacten zorgen voor sociale verbondenheid. Onderwijs draagt in een belangrijke mate bij aan de ontwikkeling van kinderen ter voorbereiding op hun rol in de maatschappij. Binnen de westerse samenleving zijn leesvaardigheid en rekenvaardigheid belangrijke hulpmiddelen bij het begrijpen van grote hoeveelheden informatie. Binnen het onderwijs op onze school zijn goed leren lezen en rekenen belangrijke voorwaarden. Duidelijke leerlijnen, haalbare einddoelen en tussendoelen zijn hierbij noodzakelijk. Toetsen analyseren en voortgang monitoren is een effectieve werkwijze om hoge opbrengsten te realiseren. Indien mogelijk, wordt extra zorg binnen en buiten de groep ingezet.

Denkend aan het profiel van de leerling, die straks onze school verlaat, zien we voor ons:

- dat hij/zij in hoge mate zelfstandig kan functioneren.
- dat hij/zij in staat is om probleemoplossend te denken en te handelen.
- dat hij/zij in staat is verantwoordelijkheid te dragen voor eigen gedrag.

Bovendien zijn deze kinderen sociaal vaardig en weerbaar. Een en ander is gebaseerd op een realistisch zelfbeeld. Kinderen die onze school verlaten, kennen hun sterke en zwakke kanten. Tijdens hun schooltijd hebben ze volop ruimte gekregen hun talenten te ontwikkelen en deze ook te gebruiken.

Visie op ontwikkeling en onderwijs

Om bovenstaande doelen te realiseren is het noodzakelijk, dat kinderen leren beseffen, dat ze zelf invloed hebben op hun eigen leerproces en daarbij niet (alleen) afhankelijk zijn van hun leerkrachten.

Dit komt het best tot zijn recht als het onderwijs zo ingericht wordt, dat de betrokkenheid van kinderen optimaal is en het eigen initiatief, de eigen sterke kanten ruimte krijgen. De leerkracht is in staat tot het organiseren van daartoe uitdagend onderwijs. Aansluiten bij de belevingswereld van de leerlingen is hierbij een belangrijk aandachtspunt.

Elke leerling heeft eigen mogelijkheden en talenten. Methoden zorgen voor borging van de inhoud van het onderwijs. De instructie en organisatie van de activiteiten is gebaseerd op de onderwijsbehoeften van kinderen; daarbij zijn ontwikkelings- en leerlijnen belangrijker, dan de volgende bladzijde in de methode. ICT en digitale communicatie worden hierin meegenomen. De gehanteerde didactische werkvormen bieden mogelijkheden voor ontwikkeling van zelfstandigheid, maar ook voor leren van elkaar d.m.v. gestructureerde interactie.

De kwaliteit van de leerkracht is een belangrijke factor in het behalen van gewenste resultaten.

Visie op samenwerking tussen leerkrachten

Er is sprake van een professionele cultuur. Waarin we een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben voor het bereiken van schooldoelstellingen. Beleid maak je samen en ieder heeft hierin ook een eigen verantwoordelijkheid.

Vanuit deze visie willen we de sterke kanten van elkaar beter gaan benutten. Kennis delen, open communicatie en een effectieve taakverdeling zorgen dat we elkaar aanvullen en draagt bij aan een sterk en professioneel team.

Visie op contacten met ouders

De basis van de contacten met onze ouders zijn openheid, vertrouwen en wederzijds respect.

Van daaruit wordt met ouders gesproken over de ontwikkeling van hun kind.

Dit vraagt van leerkrachten een professionele houding.

Van ouders verwachten wij dat zij achter de visie van de school staan.

De school staat open voor betrokkenheid van ouders bij de ontwikkeling van de school en de organisatie van activiteiten als schoolreis etc. De regie in dit kader ligt bij de school.

Visie op contacten met de omgeving

De school is onderdeel van een brede school waar kinderen van 's morgens vroeg tot een aantal uren na schooltijd opgevangen kunnen worden. Voor een kleine groep leerlingen gebeurt dit binnen het brede schoolgebouw. De meeste leerlingen die gebruik maken van naschoolse opvang gaan naar een locatie buiten het brede schoolgebouw.

De school staat open voor alle contacten die ten goede komen aan de ontwikkeling van onze leerlingen.

Daarnaast onderhoudt de school contacten met alle instanties, die een bijdrage kunnen leveren aan het realiseren van doelstellingen van de school.

2.4. Interne en externe analyse.

De interne en externe analyse heeft het volgende beeld opgeleverd:

Sterke kanten van onze school	Zwakke kanten van onze school
<ul style="list-style-type: none">• Imago van de school• Leerlingenzorg• Enthousiast team• Tevreden leerlingen	<ul style="list-style-type: none">• Opbrengsten/resultaten• ICT• Professionele cultuur• Regels, procedures e.d.
Kansen voor onze school	Bedreigingen voor onze school
<ul style="list-style-type: none">• Leerling prognoses• Ontwikkeling personeelsbestand• Samenwerking binnen brede school	<ul style="list-style-type: none">• Sterk wisselend personeelsbestand• Sociale context verschillende leerlingen• Bezuinigingen

Door deze gegevens met elkaar te combineren en af te zetten tegen wat we op onze school willen realiseren zijn de volgende strategische keuzes gemaakt voor de komende jaren:

1. Invoering van handelingsgericht werken

Toelichting:

Onze school is gestart met de invoering van handelingsgericht werken. Het is een ingrijpende verandering die betrekking heeft op veel aspecten van ons onderwijs. Daarom zal dit in de komende schoolplanperiode het belangrijkste onderwerp zijn van ons strategisch beleid. De hieronder genoemde onderwerpen pakken we aan in het kader van handelingsgericht werken.

2. Opbrengstgericht werken

Toelichting:

Hoge leeropbrengsten is een opdracht die wij niet alleen ons zelf stellen, maar ook gevraagd wordt vanuit de overheid. Afstemmen op onderwijsbehoeften van leerlingen en nagaan of onze aanpak wel het gewenste effect heeft, zijn middelen om hoge opbrengsten te realiseren. Het accent ligt hierbij op basisvaardigheden en ontwikkelen van talenten (sterke kanten) van leerlingen.

3. Teamontwikkeling

Toelichting:

De leerkracht in de groep is een belangrijke factor om bovengenoemde strategische keuzes vorm te geven. Beleid maak je echter samen. Goede samenwerking, uitwisseling en benutten van elkaars kwaliteiten maakt ons samen sterker en professioneler.

2.5. Strategische keuzes in relatie tot missie en visie

Missie en visie bouwen op veel punten voort op ontwikkelingen in het verleden. In de school is dan ook al veel van waar wij belang aan hechten terug te vinden in ons onderwijs.

Nog niet gerealiseerde onderdelen van onze visie integreren we in de hierboven genoemde strategische keuzes.

Strategische keuze	Onderwerpen vanuit de visie
Handelingsgericht werken	<ul style="list-style-type: none">• Handelingsgerichte werkwijze voor taal, lezen en rekenen• Afstemmen op onderwijsbehoeften van alle leerlingen• Verdere uitbreiding van zorg in de groep• Leerstrategieën en probleemoplossende capaciteit van leerlingen• Didactische werkvormen en huiswerkbeleid• Pedagogisch klimaat• Opbouw zelfstandig werken en -leren• Visie op zorg; zorgprofielen
Opbrengstgericht werken	<ul style="list-style-type: none">• Beschreven leerlijnen voor rekenen, taal en lezen inclusief tussendoelen• Systematisch analyseren van leeropbrengsten (plan-do-control-act cyclus)• Borgingsbeleid t.a.v. ingevoerde werkwijzen. Hierbij is doorgaande lijn een aandachtspunt• Optimaal gebruik digibord en sociale media
Teamontwikkeling	<ul style="list-style-type: none">• Teambuilding• Open communicatie• Leren van elkaar en benutten individuele talenten• Regels, procedures en afspraken vanuit gezamenlijke verantwoordelijkheid

Andere onderwerpen, die niet voortkomen uit de visie, maar die we wel willen opnemen in onze meerjarenplanning.

Onderwerp	Waarom we dit opnemen in de meerjarenplanning
Nieuwe methodieken voor taal en rekenen	Methodes zijn afgeschreven en niet meer helemaal afgestemd op de door ons gewenste werkwijze.
Borging zaakvakken	Implementatie wordt gerealiseerd. De afspraken moeten nog vastgelegd worden, om effectief borgingsbeleid te realiseren.
Implementatie en borging begrijpend lezen, studievoordigheden en voortgezet technisch lezen	Nieuwe methodieken worden ingevoerd. Implementatie en borging vraagt nog expliciete tijd en aandacht.
Oriëntatie dependance	Onze school heeft als openbare school een regionale functie. Een verkenning is daarom gewenst.
Oriëntatie andere schooltijden	Oriëntatie op andere schooltijden is een aspect van de brede schoolontwikkeling.

2.6. Consequenties voor de meerjarenplanning

Actiepunten, zoals genoemd in paragraaf 2.5, nemen we op in onze meerjarenplanning (zie hoofdstuk 6).

3. Onderwijskundige vormgeving

3.1. Inleiding

In dit hoofdstuk wordt aangegeven hoe het onderwijs op de school vormgegeven wordt. In de beschrijving van dit hoofdstuk wordt duidelijk gemaakt, hoe invulling gegeven wordt aan de wettelijke opdracht van het onderwijs, rekening houdend met de missie van de school en hetgeen in de komende schoolplanperiode gerealiseerd wordt gezien de visie. Beide zijn beschreven in het vorige hoofdstuk.

3.2. Wettelijke opdracht van het onderwijs

In de wet op het primair onderwijs staat in een aantal artikelen beschreven aan welke eisen het onderwijs moet voldoen. In de hierna volgende paragrafen wordt aangegeven op welke wijze wij invulling geven aan deze wettelijke eisen.

3.2.1. Ononderbroken ontwikkeling

Artikel 8 lid 1 van de WPO geeft aan: Het onderwijs wordt zodanig ingericht, dat de leerlingen een **ononderbroken ontwikkelingsproces** kunnen doorlopen. Het wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.

Op onze school geven we hieraan als volgt vorm:

Door het afnemen van de methode gebonden toetsen en het vergelijken van deze resultaten met de cito-scores wordt daar waar nodig het aanbod aan de desbetreffende leerling bijgesteld. Dat kan zowel minder als meer werk inhouden, maar dit wordt vastgelegd in het groepsplan, het behandelplan of het handelingsplan.

We moeten hier wel terdege rekening houden met het welzijn en welbevinden van de individuele leerling. Daarom betrekken we de informatie uit observaties van de leerkracht ook bij leerling-besprekingen.

Het uitgangspunt blijft een 8-jarige basisschoolperiode voor iedere leerling. Soms komt dit wel onder druk te staan. Registreren en communiceren is en blijft een “must”. Daarbij spelen externe deskundigen, interne deskundigen, ouders en het kind zelf een grote rol.

3.2.2. Brede ontwikkeling

Artikel 8 lid 2 WPO geeft aan: Het onderwijs richt zich in elk geval op de emotionele en de verstandelijke ontwikkeling, en op het ontwikkelen van creativiteit, op het verwerven van noodzakelijke kennis en van sociale, culturele en lichamelijke vaardigheden (**brede ontwikkeling**).

Dit geven wij op de volgende wijze vorm:

Samen spelen en samenwerken laat iedere leerling aanmerkelijk groeien.

Naast deze praktische ervaring op school nemen onze leerlingen ook deel aan Cukids in de gemeente Woensdrecht. In het Cukidsaanbod zit heel veel variatie op een zeer breed cultureel vlak. De leerlingen komen in aanraking met zang, dans, tekenen, schilderen, muziek maken en beluisteren, geschiedenis van het heden maar ook verleden. Het op die momenten afwijken van het gebruikelijke lesrooster heeft zondermeer een positieve meerwaarde voor onze schoolbevolking.

De Dobbelsesteen is gestart als Wereldschool. Inmiddels is dat gedachtegoed omgezet in Artikel 1-school. Zie verder: 3.2.3

Op schoolniveau wordt ook veel tijd en aandacht besteed aan sociaal-emotionele vorming d.m.v. Kanjertraining in alle groepen. Dit neemt een belangrijke plaats in omdat wij als school erg veel waarde hechten aan enerzijds het welzijn en welbevinden van onze leerlingen maar anderzijds ook aan het naleven van de gewone normen en waarden.

Bovendien kunnen we gebruik maken van het schoolplandeel van de GGD. De leerkracht kan naar eigen inzicht en behoefte contact opnemen met de GGD voor ondersteuning bij diverse thema's en vakgebieden.

3.2.3. Multiculturele samenleving

Artikel 8 lid 3 WPO geeft aan: Het onderwijs:

- a. gaat er mede van uit dat leerlingen opgroeien in een pluriforme samenleving,
- b. is mede gericht op het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie, en
- c. is er mede op gericht dat leerlingen kennis hebben van en kennismaken met verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten.

Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat daarbij op structurele en herkenbare wijze aandacht wordt besteed aan het bestrijden van achterstanden in het bijzonder in de beheersing van de Nederlandse taal.

Daar zorgen we op onze school op de volgende manier voor:

Onze schoolbevolking is qua samenstelling een reële afspiegeling van het dorp / het postcodegebied..

We zijn een Art.1-school: Het project [ÉÉN] hanteert dezelfde werkwijze als de vroegere projecten 'Wereldschool' en 'School Zonder Racisme', waar 150 scholen in heel Nederland aan deelnamen. Centraal staat het ondertekenen van een verklaring waarbij de school zich uitspreekt voor een school waar iedereen welkom is en zich thuis voelt.

De ondertekenaars beloven zorg te dragen voor een veilige en prettige sfeer waarin iedereen elkaar gelijkwaardig en met respect behandelt, en waarin wordt opgetreden tegen ongewenst gedrag zoals pesten of uitsluiting. De uitgangspunten uit de verklaring zijn ook opgenomen in de schoolgids en in het schoolplan. Jaarlijks ontplooit onze school initiatieven tégen discriminatie en intolerantie en vóór respect en diversiteit.

Art.1 ondersteunt de deelnemende scholen hierbij met informatie, materialen en advies.

De groepen 7 en 8 kijken wekelijks naar TV-Weekjournaal

3.3. Kerndoelen

Artikel 9 lid 5 WPO geeft aan: Ten aanzien van de onderwijsactiviteiten, genoemd in het eerste tot en met vierde lid, worden bij algemene maatregel van bestuur **kerndoelen** vastgesteld.

En in artikel 9 lid 6: Voor de school geldt de eis dat zij tenminste de kerndoelen bij haar onderwijsactiviteiten als aan het eind van het basisonderwijs **te bereiken doelstellingen** hanteert.

Hierna volgt een beschrijving van de leerstofgebieden waarvoor kerndoelen geformuleerd zijn en hoe deze op onze school aan de orde komen.

Nederlandse taal:

Hieronder wordt begrepen:

- Mondeling taalonderwijs
- Schriftelijk taalonderwijs
- Taalbeschouwing waaronder strategieën

Mondeling taalonderwijs

Hiervoor gebruiken wij de volgende materialen:

Schatkist: groepen 1 en 2

Veilig Leren Lezen: groep 3

Taaltijd: groepen 4 t/m 8

Schatkist wordt m.i.v. 2011-2012 in 6 thema's/ 6 perioden aangeboden.

Veilig leren lezen wordt aangeboden conform de handleiding.

De werkwijzen die wij bij Taaltijd hanteren, zijn voor de groepen 4 t/m 8:

De lessen worden gegeven conform de handleiding. Wel zijn er specifieke schoolafspraken gemaakt:

Maandag: les 1 en 3

Dinsdag: les 5 en 8

Donderdag: les 4, 2 of 7

Naast de methode staat in het lesrooster opgenomen dat leerlingen een boekpresentatie en een spreekbeurt houden.

Op maandag en dinsdag wordt de instructie van taal gegeven. Tijdens de instructie schrijven de leerlingen geen antwoorden in hun schrift. Dit doen ze tijdens de verwerking bij het zelfstandig werken.

Taal 1 lezen:

De tekst samen lezen en de opdrachten bespreken.

Taal 3 taalschat:

De betekenis van de woorden bespreken en de opdrachten uitleggen.

Taal 5 stellen:

De opdrachten uitleggen en aangeven welke eisen er aan de tekst gesteld worden:

- minimaal 10 zinnen
- hoofdletters en punten
- netheid
- specifieke eisen bij die les

Taal 8 Kijken naar taal:

De woordnamen en zinsdelen die aan bod komen bespreken. Op de spiekkaarten (gele, rode en groene) kunnen de leerlingen zien hoe ze deze kunnen herkennen. Samen een aantal oefenen op het bord.

Aan de hand van een boekenkringkaart vertelt 1 leerling iets over zijn of haar boek. Ook leest hij/zij er een stukje uit voor. Het boek waar over verteld wordt moet het BAVI-boek zijn waarin de leerling op dat moment leest of het lievelingsboek van de leerling. Het boek hoeft nog niet uit te zijn op het moment van de boekenkring. Na het verhaal van deze leerling gaat de groep in gesprek over het boek.

Elke week houdt 1 leerling de krant bij en 1 leerling het journaal. Op vrijdagmiddag vertellen zij hierover en gaan de leerlingen hierover in gesprek.

Elke leerling houdt 1 keer per jaar een spreekbeurt en een boekbespreking. Aan het begin van het jaar wordt verteld wat er van hem/haar verwacht wordt, worden de data gepland en krijgt de leerling een overzicht mee van wat er verwacht wordt.

In de komende schoolplanperiode willen wij de volgende veranderingen realiseren:

Oriëntatie en aanschaf van een nieuwe taalmethode voor de groepen 4 t/m 8

Borging van de werkwijze.

Beschrijven van een handelingsgerichte werkwijze voor alle groepen (periodeplanners en groeps-

plannen)
Beschrijven van een leerlijn, incl. tussendoelen

Schriftelijk taalonderwijs

Hiervoor gebruiken wij de volgende materialen:

Veilig leren lezen: groep 3

Taaltijd: groepen 4 t/m 8

Taaltijd Spelling: groepen 4 t/m 8

Veilig Leren lezen wordt aangeboden conform de handleiding.

De werkwijzen die we bij Taaltijd hanteren, zijn voor de groepen 4 t/m 8
Op maandag en dinsdag wordt de instructie van taal gegeven. Tijdens de instructie schrijven de leerlingen geen antwoorden in hun schrift. Dit doen ze tijdens de verwerking bij het zelfstandig werken.

Taal 1 lezen:

De tekst samen lezen en de opdrachten bespreken.

Taal 3 taalschat:

De betekenis van de woorden bespreken en de opdrachten uitleggen.

Taal 5 stellen:

De opdrachten uitleggen en aangeven welke eisen er aan de tekst gesteld worden:

- minimaal 10 zinnen
- hoofdletters en punten
- netheid
- specifieke eisen bij die les

Taal 8 Kijken naar taal:

De woordnamen en zinsdelen die aan bod komen bespreken. Op de spiekkaarten (gele, rode en groene) kunnen de leerlingen zien hoe ze deze kunnen herkennen. Samen een aantal oefenen op het bord.

Op woensdag wordt er klassikaal geoefend met grammatica. Alle voor de basisschool relevante zinsdelen en woordnamen worden geoefend. Als er leerlingen zijn die de grammatica onder de knie hebben, kunnen zij verder gaan met een uitgebreider programma voor grammatica. De leerlingen die veel moeite hebben met grammatica worden extra geholpen de verwerking van de les.

Op maandag en dinsdag krijgen de leerlingen spellinginstructie in niveaugroepen. De basisgroep krijgt instructie van de spellingregel en uitleg van de lessen in het schrift. Deze groep oefent op school 1 x de woorden van de week (eventueel ook thuis). De Herhalingsgroep krijgt naast deze uitleg, extra instructie op spellingregels die moeizaam gaan. Naast het oefenen van de woorden van de week, krijgen zij elke week een extra oefenblad. De verrijkingsgroep krijgt een korte instructie van de spellingsregel en de lessen. Zij oefenen alleen de "weet je het nog" woorden.

In de komende schoolplanperiode willen wij de volgende veranderingen realiseren:

Oriëntatie en aanschaf van een nieuwe taalmethode voor de groepen 4 t/m 8

Borging van de werkwijze.

Beschrijven van een handelingsgerichte werkwijze voor de groepen 4 t/m 8 (groepsplannen)

Beschrijven van een leerlijn, incl. tussendoelen

Taalbeschouwing waaronder strategieën

Hiervoor gebruiken wij de volgende materialen:

Tekst Verwerken (oud): groepen 4 t/m 8

De werkwijzen die wij hiervoor hanteren, zijn:

Zie handleiding methode.

In de komende schoolplanperiode willen wij de volgende veranderingen realiseren:

Implementatie van de nieuw gekozen begrijpend leesmethode t.w. Lezen in Beeld in de groepen 4 t/m 8
Borging van de werkwijze.

Engelse taal:

Hiervoor gebruiken wij de volgende materialen:
Bubbles: groepen 7 en 8

De werkwijzen die wij hiervoor hanteren, zijn:
Zie handleiding van de methode.

In de komende schoolplanperiode willen wij de volgende veranderingen realiseren:
Engelse les voor de PLUS leerlingen uit lagere groepen.

Rekenen/wiskunde

Hieronder wordt begrepen:

- Wiskundig inzicht en handelen
- Getallen en bewerkingen
- Meten en meetkunde

Wiskundig inzicht en handelen

Hiervoor gebruiken wij de volgende materialen:
Schatkist: groepen 1 en 2
Wis en Reken: groepen 3 t/m 8

De werkwijzen die wij hiervoor hanteren, zijn:
De groepen 1-2 hebben in de jaarplanning opgenomen op welke wijze er met Schatkist wordt gewerkt.
Voor de groepen 3 t/m 8 wordt de werkwijze van de methode Wis en reken gevolgd.

Op woensdag wordt er klassikaal geoefend met redactiesommen en komt 1 onderdeel uit de methode aan bod.
De redactiesommen kunnen uit Cito - oefenboekjes gehaald worden of uit de werkboeken "Redactiesommen".

Er wordt in drie niveaugroepen gerekend. De basisgroep krijgt vooral aan de hand van de methode instructie. De herhalingsgroep krijgt extra instructie op rekengebieden die in dit blok worden getoetst. De nadruk bij deze instructie ligt op het visualiseren van het rekenen. Daarnaast zitten kinderen met een eigen programma in deze groep. Zij krijgen begeleiding bij dit programma. De Verrijkingsgroep maakt eerst de toets. Aan de hand van de toets wordt gekeken welke onderdelen de leerlingen nog moeten oefenen en welke ze al onder de knie hebben. De rest van hun rekenonderwijs bestaat uit aanvullende materialen (zoals alles telt van een hogere groep of wiskunde voor groep 8) en "rijke rekenproblemen".

In de komende schoolplanperiode willen wij de volgende veranderingen realiseren:
Uitbreiden aanbod voorbereidend rekenen voor de groepen 1 en 2
Orientatie op een nieuwe rekenmethode voor de groepen 3 t/m 8
Implementatie en borging nieuwe rekenmethode voor de groepen 3 t/m 8

Beschrijven van een handelingsgerichte werkwijze voor de groepen 1 t/m 8 (periodeplanner en groepsplannen)
Beschrijven van een leerlijn, incl tussendoelen

Getallen en bewerkingen

Hiervoor gebruiken wij de volgende materialen:

Schatkist: groepen 1 en 2

Wis en Reken: groepen 3 t/m 8

De werkwijzen die wij hiervoor hanteren, zijn:

Zie hierboven

In de komende schoolplanperiode willen wij de volgende veranderingen realiseren:

Zie hierboven

Meten en meetkunde

Hiervoor gebruiken wij de volgende materialen:

Schatkist: groepen 1 en 2

Wis en Reken: groepen 3 t/m 8

De werkwijzen die wij hiervoor hanteren, zijn:

Zie hierboven

In de komende schoolplanperiode willen wij de volgende veranderingen realiseren:

Zie hierboven

Oriëntatie op jezelf en de wereld

Hieronder wordt begrepen:

- Mens en samenleving
- Natuur en techniek
- Ruimte
- Tijd

Mens en samenleving

Hiervoor gebruiken wij de volgende materialen:

De methode Meander, Wijzer door de tijd, Wijzer door het verkeer, Veilig de wereld in, School-televisieprogramma's o.a. Huisje Boompje Beestje, Schooltv-weekjournaal, gastlessen Bureau Halt, Kanjermethode, activiteiten rondom artikel 1-school.

De werkwijzen die wij hiervoor hanteren, zijn:

Zie handleidingen van de methoden.

Ter bevordering van de sociaal-emotionele ontwikkeling en de sfeer op school wordt elke week

een Kanjer-les gegeven. In deze lessen staan onderwerpen uit de methode centraal, maar ook incidenten binnen de school.

Daarnaast werkt de school volgens het protocol pedagogisch klimaat en het kindprotocol.

In de komende schoolplanperiode willen wij de volgende veranderingen realiseren:

Nadere afstemming en borging van de werkwijze voor de methode Meander.

Natuur en techniek

Hiervoor gebruiken wij de volgende materialen:

Techniektorens (onder-, midden- en bovenbouw)

Techniekmappen

Naut

Nieuws uit de natuur

De werkwijzen die wij hiervoor hanteren, zijn:

Zie handleiding van de methode.

In de komende schoolplanperiode willen wij de volgende veranderingen realiseren:

Nadere afstemming en borging van de werkwijze voor de methode Naut.

Tijd

Hiervoor gebruiken wij de volgende materialen:

Brandaan

De werkwijzen die wij hiervoor hanteren, zijn:

Zie handleiding van de methode.

In de komende schoolplanperiode willen wij de volgende veranderingen realiseren:

Nadere afstemming en borging van de werkwijze voor de methode Brandaan.

Ruimte

Hiervoor gebruiken wij de volgende materialen:

Wijzer door het verkeer

De werkwijzen die wij hiervoor hanteren, zijn:

1x per week wordt er verkeer gegeven. De les begint met een klassikale inleiding op het onderwerp, met een uitleg van de bijbehorende regels. Daarna gaan de leerling zelfstandig de opdrachten maken uit hun werkboek.

In de komende schoolplanperiode willen wij de volgende veranderingen realiseren:

Behalen van het Brabants Verkeersveiligheids Label (=BVL)

Kunstzinnige oriëntatie

Hiervoor gebruiken we de volgende materialen:

Technieken lijst Beeldende Vorming

Muziekmethode

De werkwijzen die wij hiervoor hanteren, zijn:
Aan de hand van de techniekenlijst wordt er beeldende vorming gegeven. Er wordt gestreefd naar een zo groot mogelijke variatie in technieken en materialen.
1x per week hebben de leerlingen muziek. De ene week staat de methode centraal en de andere week een “vrije les”.

In de komende schoolplanperiode willen wij de volgende veranderingen realiseren:
De organisatie van de creamiddag opnieuw vormgeven

Bewegingsonderwijs

Hiervoor gebruiken wij de volgende materialen:
Basislessen bewegingsonderwijs

De werkwijzen die wij hiervoor hanteren, zijn:
Zie de handleiding van de methode.

In de komende schoolplanperiode willen wij de volgende veranderingen realiseren:
De LB leerkracht voor bewegingsonderwijs stelt een doorgaande leerlijn op voor de groepen 1 t/m 8.
Daarnaast wordt er onder zijn leiding een registratiesysteem ontwikkeld en in gebruik genomen. Tevens stelt hij elk jaar een rooster op voor het bewegingsonderwijs, zodat opeenvolgende leerjaren na elkaar les krijgen. Organisatorisch praktischer.

3.4. Kinderen die extra zorg behoeven

Artikel 8 lid 4 WPO geeft aan: Ten aanzien van leerlingen **die extra zorg behoeven**, is het onderwijs gericht op individuele begeleiding die is afgestemd op de behoeften van de leerling. In lid 6 staat: De scholen voorzien in een **voortgangsregistratie** omtrent de ontwikkeling van leerlingen die extra zorg behoeven.

Er is wetgeving in de maak in het kader van Passend Onderwijs. Op dit moment is dit traject nog niet afgerond. Het is zeker dat dit in de komende schoolplanperiode gevolgen zal hebben voor de wijze waarop de zorgstructuur op onze school zal gaan functioneren. Het vaststellen van een zorgprofiel zal welhaast zeker een van de opdrachten zijn.

Momenteel hebben we voor 7 leerlingen een ontwikkelingsperspectief (OPP) opgesteld, conform het vastgestelde protocol OPP. Deze leerlingen hebben een aangepast lesprogramma voor 1 of meerdere vakgebieden.

Vooralsnog geven we hierna beknopt weer op welke wijze de structuur op onze school functioneert:

Op onze school is voor 4 dagen een IB-er actief. Binnen deze dagen vallen ook de RT-werkzaamheden voor 4 LGF-leerlingen. Daarbij wordt zij ondersteund door een onderwijsassistente. Zij trekken gezamenlijk op en informeren elkaar inzake de voortgang van deze leerlingen. Onze leerling populatie kenmerkt zich door een hoge mate van ‘onderwijs op maat’ binnen alle groepen. Voorzichtig gezegd functioneren we als “een brede zorgschool”. De komende jaren zullen we ons serieus richten op de nadere uitwerking van dit aspect.

In het schooljaar 2011-2012 zal een leerkracht starten met de 2-jarige opleiding tot IB-er. Door haar 1x per 2 weken ambulante tijd toe te kennen, kunnen we een zorgteam formeren.

3.5. Leerlinggebonden financiering

Op basis van de nieuwe wettelijke regeling leerlinggebonden financiering kunnen leerlingen met een handicap in het basisonderwijs geplaatst worden.

In deze paragraaf geven we aan welk beleid we op school ontwikkeld hebben met betrekking tot integratie van leerlingen met een handicap.

Op onze school is een protocol m.b.t. aanmeldingsprocedure leerlingen met een handicap.

De leerlingen met een leerlinggebonden financiering worden door de IB-er en de onderwijsassistente begeleid. Zij koppelen alles wat zij met de leerlingen doen terug naar de Ambulant Begeleider van het desbetreffende REC.

Bovendien is er 3x per jaar een evaluatiegesprek met ouders, AB-er, groepsleerkracht, PDO-er en evt. andere specialisten die met de leerling werken. Onze IB-er volgt al deze trajecten.

3.6. Onderwijs aan langdurig zieke kinderen

Artikel 9a WPO gaat over: Ondersteuning bij het onderwijs aan zieke leerlingen.

1. Bij het geven van onderwijs aan een leerling die is opgenomen in een ziekenhuis of die in verband met ziekte thuis verblijft, kan het bevoegd gezag van een school worden ondersteund.

2. De ondersteuning bedoeld in het eerste lid, wordt verzorgd door:

a. een educatieve voorziening (.....) bij een academisch ziekenhuis of

b. een schoolbegeleidingsdienst als bedoeld in artikel 179, indien de leerling is opgenomen in een ziekenhuis niet zijnde een academisch ziekenhuis dan wel indien de leerling in verband met ziekte thuis verblijft.

Sinds 1 augustus 1999 zijn basisscholen zelf verantwoordelijk voor het onderwijs aan langdurig zieke kinderen. Een uitzondering hierop zijn kinderen die in een academisch ziekenhuis worden behandeld.

Het gaat om kinderen die gedurende langere tijd in een ziekenhuis zijn opgenomen of langdurig ziek thuis zijn. Voor kortdurende ziekmeldingen kunnen de bestaande schoolafspraken worden gehandhaafd.

Het is van groot belang, dat de school tijdens het ziek zijn contacten organiseert met het zieke kind. Het is natuurlijk belangrijk ervoor te zorgen dat het leerproces zo goed mogelijk doorloopt. Nog belangrijker is het gevoel van het zieke kind 'erbij te blijven horen'. Dat kan op allerlei manieren plaatsvinden. Het zieke kind kan worden bezocht door de groepslera(a)r(en) en medeleerlingen en/of op bepaalde tijden volgens afspraak de school bezoeken. Als dit om medische redenen niet mogelijk is, kan er gebruik gemaakt worden van bijvoorbeeld video-opnamen in de klas en/of thuis, telefonisch contact met klasgenootjes en eventueel contact met behulp van e-mail en webcam.

Het spreekt vanzelf, dat brieven, kaartjes en tekeningen een belangrijke rol spelen in het onderhouden van het contact tussen school en het zieke kind.

Per situatie wordt bekeken wat de mogelijkheden zijn. Veel hangt af van de medische behandeling en de draagkracht van kind, ouders en school.

De school kan deze activiteiten natuurlijk alleen in goed overleg met de ouders van het zieke kind uitvoeren. We realiseren ons, dat de ouders van een langdurig ziek kind een moeilijke periode doormaken en dat er op verschillende gebieden veel van hen wordt gevraagd.

Volgens de wet: ondersteuning aan zieke leerlingen, kan de school een beroep doen op de schoolbegeleidingsdienst. Voor de stichting is dat RPCZ.

Medewerkers van RPCZ kunnen scholen helpen bij het zo goed mogelijk begeleiden van het onderwijsproces tijdens de periode van ziekte.

De procedure, die wij binnen onze school volgen om in zo'n geval beslissingen te kunnen nemen is als volgt:

1. Als duidelijk is, dat een leerling van onze school langer dan 2 weken in een ziekenhuis wordt opgenomen of ziek thuis is, neemt de groepsleerkracht en/of de intern begeleider van de school contact op met de ouders om de situatie door te spreken.
2. De groepsleerkracht(en) en de intern begeleider nemen in overleg met de directie en de ouders van het zieke kind het besluit wel of geen externe hulp van de schoolbegeleidingsdienst in te schakelen.
3. De school ontwikkelt in overleg met de ouders een planmatige aanpak (wel of niet met externe begeleiding).
4. De school blijft verantwoordelijk voor de te ontwikkelen en uit te voeren aanpak. Tijdens het uitvoeren van de aanpak vindt regelmatig overleg met de ouders plaats.

3.7. Consequenties voor de meerjarenplanning

De komende jaren zal vooral geïnvesteerd gaan worden op methode Taal en Rekenen & Wiskunde.

M.b.t. Passend Onderwijs zal onze school nog een nadere keuze moeten maken. Dat zal in samspraak met het team en in overleg met de andere SOM-scholen gebeuren.

Natuurlijk heeft bovenstaande ook gevolgen voor het nascholingsbudget. Afhankelijk van welke prioriteiten er worden gesteld zal er nascholing en ondersteuning moeten worden ingekocht.

4. Personeelsbeleid

4.1. Inleiding

De zorg voor personeel is cruciaal voor de kwaliteit van het onderwijs.

Op bovenschools niveau is het personeelsbeleid beschreven in het integraal personeelsbeleidsplan. Daarin is ook opgenomen op welke manier we de wettelijke eis vormgeven met betrekking tot evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in leidinggevende taken.

Ons personeel is het kapitaal van onze organisatie. Als medewerkers hun werk met plezier uitvoeren is de kans groter dat het werk ook goed gebeurt. We stralen uit dat we als team een eenheid vormen en enthousiast zijn. Dit krijgen we terug via het ouder- en leerlingtevredenheidsonderzoek. Dit moeten we borgen en uitdragen. Dit proberen we door attent te blijven op elkaar en voorwaardenscheppend beleid uit te dragen: zowel op primaire arbeidsvoorwaarden als secundaire arbeidsvoorwaarden.

We proberen de onderwijsvernieuwingen als team op te pakken zodat we samen blijven groeien. Teamnascholing is dan ook een vast onderdeel van nascholing. In de komende jaren willen we dit versterken door leraren meer te laten samenwerken (leren van en met elkaar) en de klassenconsultaties bij elkaar te faciliteren.

‘Levenslang leren’ geldt zeker voor de beroepsgroep van leraren. De ontwikkelingen en mogelijkheden volgen elkaar wat dat betreft in snel tempo op. Het is dus erg belangrijk de juiste keuzes te maken. Uitgangspunt bij die keuzes is het gezamenlijk vastgestelde beleid, zoals verwoord in dit schoolplan. Kenmerkend voor de wijze waarop professionalisering vormgegeven zal worden, is dat gebruik gemaakt wordt van ‘leren van en met elkaar’ rechtstreeks gekoppeld aan de dagelijkse praktijk. Dit kan invulling krijgen binnen het team, maar zeker ook in samenwerking met collega’s van andere scholen.

4.2. Personeelsbeleid in samenhang met onderwijskundig beleid

In deze paragraaf noemen we de belangrijkste aandachtspunten van personeelsbeleid voor de komende vier jaar. Deze beleidsonderdelen hangen nauw samen met de voornemens op onderwijskundig gebied.

In relatie met het onderwijskundig beleid zijn op het gebied van personeelsbeleid de volgende beleidsvoornemens van belang:

Taakbeleid

Aan het begin van het schooljaar wordt met het complete team een taakverdeling gemaakt voor het hele schooljaar.

Daarbij maken we onderscheid in leerkrachten met een specifieke taak, leerkrachten die het beheer over een aantal zaken hebben, leerkrachten die coördinerende taken hebben en leerkrachten die commissielid zijn. We houden rekening met de wensen en mogelijkheden van de diverse collega’s. Alsmede met startende leerkrachten en leerkrachten die van groep wisselen.

Het managementteam bestaat momenteel uit directie en IB-er. Vanuit dit managementteam worden o.a. voorstellen gedaan richting het team om eventuele veranderingen te kunnen realiseren. In de loop van deze schoolplanperiode zullen we ons beramen op een uitbreiding van het managementteam. Alsmede het werken met een aantal kwaliteitsgroepen welke als taak hebben de doorgaande lijn binnen de diverse vakken te waarborgen. Leerkrachten die vanuit het beleid inzake Functiemix op LB zijn ingeschaald, zouden deze groepen kunnen aansturen. Vanaf 2011-2012 zullen er 3 LB-ers zijn in het team. Dit op het gebied van leerlingenzorg, rekenen en bewe-

gingsonderwijs. Andere leerkrachten mogen echter niet voor coördinerende taken uitgesloten worden.

Formatie

Het streven van de school is de juiste leerkracht voor die groep te benoemen die het beste bij hem of haar past. Door het functioneringsgesprek en evt. klassenconsultaties wordt het functioneren en het welbevinden in deze groep getoetst. De leerkracht kan aangeven eventueel van groep te willen wisselen. Daarnaast creëren we ruimte voor het zelf kiezen van taken, zodat teamleden die taken kunnen uitvoeren waar ze deskundig in zijn (zie taakbeleid).

Als er mobiliteitswensen binnen het bestuur zijn, kunnen deze ook aangegeven worden.

De directie streeft er ieder schooljaar naar om de taak van de leerkracht te verlichten door inzet van (LIO)stagiaires (vanuit de PABO) en onderwijsassistenten in opleiding (vanuit ROC) te bevorderen. Per schooljaar wordt bekeken waar die inzet het meest wenselijk is.

Invulling wet BIO met betrekking tot bekwaamheidseisen, waaronder bekwaamheidsdossier

De komende jaren zal het bekwaamheidsdossier opnieuw onder de aandacht gesteld worden in het team. Daarbij zal de gesprekscyclus een prominente rol gaan spelen. We beogen hiermee dat we als school voldoen aan de eisen van de wet en dat bekwaamheid, nascholing, ontwikkeling in een logische samenhang een plaats krijgen in het I.P.B.

Er is in 2010-2011 al gestart met ambitiegesprekken. Het verslag daarvan willen we laten fungeren als POP (=Persoonlijk Ontwikkel Plan). Hier gaat de leerkracht mee aan de slag en dit komt dan ter bespreking terug in de functionerings- en beoordelingsgesprekken.

Nascholing

Hierbij verwijzen we naar het nascholingsplan. Dit plan wordt ieder schooljaar, rekening houdend met de wensen van de individuele leerkracht en het schoolbelang, opgesteld.

Dit plan is zowel bij directie als bestuur opvraagbaar.

4.3. Consequenties voor de meerjarenplanning

Implementatie gesprekkencyclus, zoals opgesteld en vastgesteld binnen Stichting SOM:

In het schooljaar 2010-2011 is gestart met een ambitiegesprek. In de schooljaren 2011-2012, 2012-2013 en 2013-2014 volgen de functioneringsgesprekken. Schooljaar 2014-2015 sluiten we de eerste cyclus af met een beoordelingsgesprek.

Format taakbeleidslijst:

In 2011-2012 wordt gestart met een format dat jaarlijks bijgesteld dient te worden, in samenspraak met het team.

5. Kwaliteitszorg

5.1. Inleiding

Kwaliteitszorg is de basis van waaruit we het onderwijs op onze school vormgeven.

In dit hoofdstuk beschrijven we op welke wijze wij onze kwaliteit bewaken, borgen en verbeteren. Eerst geven we aan welke aspecten deel uitmaken van onze zorg voor kwaliteit. Vervolgens wordt uiteengezet op welke wijze we ervoor te zorgen dat al deze aspecten in onderlinge samenhang een compleet en evenwichtig kwaliteitssysteem vormen.

5.2. Voorwaarden van onze kwaliteitszorg

De directeur is verantwoordelijk voor de uitvoering van het hierna beschreven kwaliteitszorgsysteem. De werkzaamheden zijn onder andere:

- het systematisch doorlopen van de kwaliteitscyclus bij de activiteiten m.b.t. kwaliteitszorg
- het vastleggen van taken en het bewaken van de samenhang
- het vastleggen en bewaken van teamafspraken
- het creëren van draagvlak
- het bevorderen van professionele kennis en vaardigheden bij de leraren
- het organiseren van een op kwaliteitsverbetering gerichte samenwerking (w.o. het systematisch geven van feedback).

Voor de leerkrachten geldt, dat zij betrokken zijn op en zich medeverantwoordelijk weten voor de kwaliteit van het onderwijs op de school als geheel. Dit vanuit de opvatting, dat ontwikkelend onderwijs slechts mogelijk is, als er sprake is van een professionele cultuur.

Kenmerkend daarvoor zijn: ontwikkelend vakmanschap; betrokkenheid; verantwoordelijkheid, niet alleen voor de eigen taak, maar voor het onderwijs op de school als totaliteit; bereidheid tot reflecteren op eigen handelen.

Onze school maakt zijn maatschappelijke taak waar door goede contacten te onderhouden met voor ons onderwijs relevante collega scholen, instanties, verenigingen en overige organisaties.

Over de activiteiten die we in dit kader doen en de effecten die dat ons inziens oplevert, leggen we verantwoording af naar de betreffende instanties en ons bestuur en de ouders.

Het voorgaande schetst het kader en de sfeer van waaruit wij kwaliteitszorg vorm geven.

5.3. De inrichting van onze kwaliteitszorg

Bij de inrichting van onze kwaliteitszorg is het schoolplan het richtinggevend document bij de kwaliteitsverbetering. Vandaar uit stellen we jaarlijks het jaarverbeterplan op om vinger aan de pols te houden.

Beide documenten hangen nauw met elkaar samen en zijn een belangrijk hulpmiddel bij het systematisch doorlopen van de kwaliteitscyclus.

Per onderdeel worden de opbrengsten beschreven, de uit te voeren activiteiten, wie doet het, wanneer gebeurt het en welke middelen er voor nodig zijn.

Aan het eind van het schooljaar is er een totale jaarevaluatie van het jaarverbeterplan. De uitkomsten van deze evaluatie vormen mede de basis voor het nieuwe jaarverbeterplan.

Op De Dobbelsteen wordt gewerkt met KIK-digitaal (=Kwaliteit in Kaart). Er is een meerjarenplanning voor alle kaarten gemaakt. Voor meer informatie hierover verwijzen we naar hoofdstuk 2 en hoofdstuk 6 van dit schoolplan.

Twee tot drie keer per jaar is er een studiedag voor het onderwijzend personeel. De inhoud van de studiedag wordt in onderling overleg bepaald en omvat vooral onderwijsinhoudelijke zaken.

De directie stelt jaarlijks n.a.v. de individuele wensen en schoolse zaken een nascholingsplan op.

De IB-er stelt jaarlijks, in overleg met directie, een zorgplan op. Ook dit plan wordt jaarlijks geëvalueerd. Waarbij deze evaluatie mede een basis voor het nieuw op te stellen zorgplan zal zijn.

Twee keer per jaar wordt door de IB-er en de directie een kwaliteitsrapportage opgesteld n.a.v. de Citoresultaten van januari en juni. We streven naar een heldere verslaglegging.

De IB-er en de directie nemen deze gegevens, tijdens het Cito-nagesprek, ook door met de individuele groepsleerkracht. De voortgang van individuele leerlingen wordt zo in kaart gebracht. De rapportage wordt met het team besproken. De komende jaren willen we ons meer richten op verslaglegging naar ouders.

Rapportages en vastgestelde documenten, door team en M.R., worden aan het bevoegd gezag c.q. de bestuursmanager doorgegeven.

Kwaliteitshandboek

Op bestuursniveau zijn we ons aan het oriënteren op de inhoud van het kwaliteitshandboek. Dit handboek zal in de komende jaren vorm gaan krijgen. In dit kwaliteitshandboek willen we een beschrijving geven van onze werkwijze in de vorm van besluiten en procedures. Het kwaliteitshandboek zal ook een vierjaarlijkse planning gaan bevatten, die aangeeft wanneer en op welke wijze de besluiten en procedures worden geëvalueerd.

Momenteel werken wij op De Dobbelsesteen aan een digitale afspraken map. In deze map willen we alle schoolplanafspraken, groepsgebonden afspraken, afspraken rondom leerling-zorg, huis-houdelijke zaken en protocollen opnemen. Alsmede alle SOM-protocollen.

Daarnaast zullen we ons oriënteren op het kwaliteitshandboek van KIK, als instrument om afspraken eenduidig te formuleren en te rubriceren.

5.4. Consequenties voor de meerjarenplanning

De inhoud van het kwaliteitshandboek zal bepaald worden op bestuursniveau. Op de Dobbelsesteen zal dit handboek verder ontwikkeld en ingevuld gaan worden.

6. Meerjarenplanning

6.1. Inleiding

In dit hoofdstuk starten we met een overzicht van de strategische keuzes en bijbehorende veranderingsonderwerpen in de komende schoolplanperiode. Daarbij wordt zo concreet mogelijk aangegeven welke resultaten we ten aanzien van deze onderwerpen in de komende vier jaar nastreven.

Vervolgens geven we in een globale planning aan wanneer deze onderwerpen aan de orde zullen komen.

Op basis van dit meerjarenplan wordt jaarlijks een gedetailleerd actieplan opgesteld. Bij de opstelling van zo'n actieplan zal rekening gehouden worden met de resultaten van het voorgaande schooljaar.

6.2. Veranderingsonderwerpen en resultaten

Strategische keuzes

1 en 2 Handelingsgericht Werken en Opbrengstgericht Werken

Beoogd resultaat:

We werken volgens de uitgangspunten van handelingsgericht werken en opbrengstgericht werken

Veranderingsonderwerpen vanuit de strategische keuzes

Analyse toets gegevens vertalen naar leerkracht handelen in een PDCA-cyclus

Evaluatie:

- Bij de analyse van leeropbrengsten worden de volgende bronnen benut: methodetoetsen, Citotoetsen, inclusief dwarsdoorsnede, trendanalyse en analyse vaardigheidsgroei.
- De analyse van de leeropbrengsten vormt één van de bronnen voor de door de leerkrachten op te stellen groepsplannen (3 keer per jaar) en hun pedagogisch- en didactisch handelen.

Groepsoverzichten en groepsplannen

Evaluatie:

- Er wordt systematisch gewerkt met groepsplannen op basis van onderwijsbehoeften voor rekenen, taal en lezen.
- Afstemmen op onderwijsbehoeften van meer begaafde leerlingen..
- De IB-er heeft een coachende rol in de plancyclus.
- De werkwijze is opgenomen in de zorgstructuur.
- Een zorgprofiel voor onze school.

Doelgericht werken, werken met streefdoelen

Evaluatie:

- De einddoelen en tussendoelen per groep zijn beschreven voor taal, lezen en rekenen.
- Voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften formuleren we acties die we opnemen in het groepsplan.
- Er wordt een ontwikkelingsperspectief opgesteld voor leerlingen die de einddoelen van groep 8 niet kunnen behalen. Dit ontwikkelingsperspectief is leidend voor het handelingsplan.

- Op basis van zicht op ontwikkeling van leerlingen is er een systematisch aanbod voor sociaal-emotionele ontwikkeling.

Uitdagende leeromgeving

Evaluatie:

- Doorgaande lijnen opbouw zelfstandig werken en zelfstandig leren.
- Het probleemoplossend vermogen van leerlingen is vergroot door het aanleren van verschillende oplossingsstrategieën.
- Een gevarieerd aanbod in didactische werkvormen
- Een duidelijk huiswerkbeleid
- Leerlingen zijn betrokken bij het opstellen en naleven van regels op school- en groepsniveau.
- ICT en gewenste sociale media zijn volledig geïntegreerd in ons onderwijs.

Samen leren en ontwikkelen

Evaluatie:

Leren van elkaar op het gebied van versterken pedagogisch- en didactisch handelen gebeurt d.m.v.:

- Onderlinge klassenconsultaties
- Feedback geven
- Efficiënt en effectief onderwijsinhoudelijk overleg
- Systematische intervisie en scholing
- De IB-er heeft een coachende rol binnen HGW en opbrengstgericht werken

3 Teamontwikkeling

Beoogd resultaat:

Professionele communicatie en samenwerking in het team ,waarbij we gebruik maken van de individuele kwaliteiten van alle teamleden.

Evaluatie:

- Gezamenlijk regels en afspraken.
- Verantwoordelijkheid nemen voor uitvoering van taken volgens taakomschrijving en gemaakte afspraken.
- Leren van elkaar op het gebied van versterken pedagogisch- en didactisch handelen. Dit gebeurt d.m.v.
 - Onderlinge klassenconsultaties
 - Feedback geven en krijgen
 - Efficiënt en effectief onderwijs inhoudelijk overleg
 - Systematische intervisie en scholing
 - Benutten van elkaars kwaliteiten en interesses
 - Effectieve inzet van personeel, waarbij verschillende kwaliteiten optimaal benut worden.

Naast de strategische keuzes nemen we het volgende ook op in onze meerjarenplanning

Nieuwe taalmethode en rekenmethode

Evaluatie:

- De methodes zijn volgens afspraken ingevoerd.
- Een doorgaande lijn in didactisch handelen.

Implementatie en borging

Evaluatie:

- Er zijn vastgelegde afspraken t.a.v. didactiek, inhoud en doorgaande lijn voor:
 - Zaakvakken
 - Begrijpend lezen
 - Studievaardigheden
 - Voortgezet technisch lezen
 - Bewegingsonderwijs
- Borgingsbeleid is vastgesteld.

Oriëntatie dependance

Evaluatie:

- De wenselijkheid, plaats en vorm van een eventuele dependance van onze school is vastgesteld.

Oriëntatie ander schooltijden

Evaluatie:

- Op basis van oriëntatie van de mogelijkheden en een analyse van voor - en nadelen is een besluit genomen over de gewenste schooltijden.

6.3. Overzicht veranderingsgebieden in de schoolplanperiode 2011-2015

1. Handelingsgericht werken

Onderwerp:	Door:	Jan.'12-Juli '12	2012-2013	2013-2014	2014-2015
Handelingsgerichte werkwijze voor rekenen	IB/LB/Team	Groep 3 t/m 8 (groepsplannen)	Groep 1/2 (periodeplanner)		
Handelingsgerichte werkwijze voor taal	IB/Team	Groep 1/2 (periodeplanner)			Groep 3 t/m 8 (groepsplan)
Handelingsgerichte werkwijze voor spel-ling	IB/Team				Groep 4 t/m 8 (groepsplan)
Handelingsgerichte werkwijze voor lezen	IB/Team		Groep 3 t/m 8 (groepsplan)		
Zelfstandig werken, zelfstandig leren,	Team	Nulmeting/ inventarisatie	Opbouw leerlijn opstellen	Bevorderen probleem-	Borging

zelfstandigheid				oplossende capaciteiten van leerlingen	
Leerstrategieën	Team		Kennis en inzicht opdoen		
Afstemmen op onderwijsbehoeften	IB/Team		Uitvallers 'naar beneden' Opvallers 'naar boven' Uitbouwen Directe Instructiemodel Omgaan met instructie verschillen	Uitbreiden zorg <u>in</u> de groep	
Visie op leerlingen-zorg	IB/directie/ Team	Bijstellen	Bijstellen Opstellen zorg-profiel	Bijstellen	Bijstellen
Huiswerk	Team				Beleid (opnieuw) opstellen

2. Opbrengstgericht werken

Onderwerp:	Door:	Jan.'12-Juli '12	2012-2013	2013-2014	2014-2015
Toets overzicht Cito	IB/Team	Onderbouwde keus afname toetsen	Protocol Toets afname Cito opstellen		
Systematisch analyseren leeropbrengsten	IB/Directie/ Team	Opstellen PDCA-cyclus en opnemen in zorgkalender	Inplannen en uitvoeren conform zorgkalender Speerpunt: schoolniveau en groepsniveau	Inplannen en uitvoeren conform zorgkalender Speerpunt: groepsniveau en leerling-niveau	Inplannen en uitvoeren conform zorgkalender
Beschrijven leerlijn voor lezen, inclusief tussendoelen	Team		Groep 1/2 Groep 3 Groep 4 t/m 6	Groep 7 en 8	
Beschrijven leerlijn voor spelling, inclusief tussendoelen	Team				Groep 4 t/m 8
Gebruik digibord, sociale media	Team		Oriëntatie groep 1 t/m 8	Scholing Groep 1 t/m 8	Optimaal gebruik

Digitaliseren dossiers en documenten	IB/Team		Opstellen invoeringstraject	Uitvoeren invoeringstraject	Alle dossiers en documenten zijn gedigitaliseerd
Opbrengstgerichte werkwijze	IB/Team			Opstellen protocol	Evaluëren en bijstellen protocol

3. Teamontwikkeling

Onderwerp:	Door:	Jan.'12-Juli '12	2012-2013	2013-2014	2014-2015
Teambuilding	Team	Teamuitje, gericht op saamhorigheid en vertrouwen	Teamuitje	Teamuitje	Teamuitje
Open communicatie	Team		Maatjes-overleg	Accent op elkaar aanspreken, positieve en negatieve feedback geven	
Talenten	Team		Vormen werkgroepen op gebied van : Zelfstandigheid, Hoogbegaafdheid, lezen, rekenen	Uitbreiding werkgroepen met: gym, muziek	

4. Diversen

Onderwerp:	Door:	Jan.'12-Juli '12	2012-2013	2013-2014	2014-2015
Methode Begrijpend Lezen	Team	Implementatie groep 4 t/m 8	Borging groep 4 t/m 8		
Methode Studievaardigheden	Team	Implementatie groep 7-8	Borging groep 7-8		
Methode Zaakvakken	Team	Implementatie groep 4 t/m 8	Borging groep 4 t/m 8		
Methode Voortgezet Technisch Lezen	Team	Implementatie groep 4 t/m 6	Borging groep 4 t/m 6 Implementatie groep 7-8	Borging groep 7-8	
Methode Taal	Team		Methodekeus	Implementatie groep 4 t/m 8	Borging groep 4 t/m 8

Methode Rekenen	LB/Team			Methode- keus groep 3 t/m 8 evt. groep 1/2	Implementatie groep 3 t/m 8 Doorgaande lijn groep 1/2
Openen dependance	Directie	Oriëntatie			
Andere schooltijden	Direc- tie/Team	Oriëntatie			
Leerlijn gym, incl. materialen	LB/Team	Groep 1-2 en 3-4	Groep 5 t/m 8		
Kwaliteitszorg (KIK digitaal)	MT/Team	Vaststellen kaart 1, 13 en 5	Vaststellen kaart 2, 3 en 7 Audit kaart 1, 13 en 5	Vaststellen kaart 9, 4 en 6 Audit kaart 2, 3 en 7	Vaststellen kaart 12, 11, 8 en 10 Audit kaart 9, 4 en 6
Brabants Verkeers- veiligheids Label (=BVL)	Gemeen- te/Boemera ng/Directie	Voorwaarden creëren	Behalen		

Op grond van het voorgaande zullen jaarlijks gedetailleerde actieplannen opgesteld worden, waarin opgenomen zijn:

- Doelen en tussendoelen
- Acties om deze doelen te realiseren
- Verantwoordelijke persoon binnen de school voor de uitvoering
- Welke externe ondersteuning gewenst is
- In welke periode van het schooljaar de acties uitgevoerd worden
- Welke financiële middelen door de school ingezet moeten worden om de verandering uit te voeren.

6.4. Sponsoring

Alle scholen zijn verplicht om in hun schoolplan aan te geven welk beleid ze voeren met betrekking tot sponsoring.

Onze school onderschrijft dit convenant. Het convenant is te vinden via:

<http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/convenanten/2009/02/24/convenant-scholen-voor-primair-en-voortgezet-onderwijs-en-sponsoring.html>

De drie belangrijkste uitgangspunten van het convenant zijn:

- Sponsoring moet verenigbaar zijn met de pedagogische en onderwijskundige doelstellingen van de school. Er mag geen schade worden berokkend aan de geestelijke en/of lichamelijke gesteldheid van leerlingen. Sponsoring moet in overeenstemming zijn met de goede smaak en fatsoen.
- Sponsoring mag niet de objectiviteit, de geloofwaardigheid, de betrouwbaarheid en de onafhankelijkheid van het onderwijs en de daarbij betrokkenen in gevaar brengen.

- Sponsoring mag niet de onderwijsinhoud en/of de continuïteit van het onderwijs beïnvloeden, dan wel in strijd zijn met het onderwijsaanbod en de kwalitatieve eisen die de school aan het onderwijs stelt. Het primair onderwijsproces mag niet afhankelijk zijn van sponsormiddelen.
- De GMR heeft instemmingsrecht op beslissingen van het bevoegd gezag over sponsoring.

Tevens zijn de volgende principes van kracht:

- Nieuwe sponsorcontracten moeten zich richten op een gezonde levensstijl van leerlingen.
- Bedrijven mogen alleen met scholen samenwerken vanuit een maatschappelijke betrokkenheid.
- De samenwerking tussen scholen en bedrijven mag geen nadelige invloed hebben op de geestelijke en lichamelijke ontwikkeling van leerlingen.
- De kernactiviteiten van de school mogen niet afhankelijk worden van sponsoring.